

ЛЕКЦІЯ 7. Радянський період в археології України (1918 -1945). (Ч. 2)

План лекції:

1. Руйнування церковних цінностей. Знесення 1934 р. Михайлівського Золотоверхого собору. Передача 1937 р. мозаїки, фресок і рельєфів з Михайлівського Золотоверхого собору до Державної Третьяковської галереї Москви.
2. Реституція музеїв після 1945-1946 рр. і передача частини експонатів з України до музеїв СРСР.
3. Діяльність російських археологів на території Кримського півострова. Старокримська археологічна експедиція державного Ермітажу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Археологічна спадщина, вкрадена Росією: інформаційно-просвітницька кампанія. URL: <http://vgosau.kiev.ua/projects/russia?fbclid=IwAR2lM4QHhkzfbpW6DdL7nEvwFaad0aFT7Y7fIzomMoop0-EWwL-OtE0jACA>
2. Археологія України за роки незалежності. Київ: Інститут археології НАН України. 2022. 448 с.
3. Буйських А., Шидловський П., Івакін В. Моніторинг пам'яток археологічної спадщини України під час військової агресії РФ. *Київські збірники історії, археології, мистецтва та побуту*. 2023. Вип. 1 (4). С. 3-15.
4. ГУР ідентифікувало понад 170 культурних цінностей, викрадених росіянами з України. *Українська правда*. 8 жовтня 2025. URL: https://life.pravda.com.ua/culture/gur-identifikuvalo-ponad-170-kulturnih-cinnostey-vikradenih-rosiyanami-z-ukrajini-310741/?fbclid=IwY2xjawNVom5leHRuA2FlbQIxMABicmlkETF3S2tCUDdqd1psR1BWcDVSAR4FZ59A49PRJ-VPphPpo_CuCgjX0m5lYtV6bf25NkRkRnMeIAqOUKG28Nu71g_aem_PleMyWveQLqk9j4l3LXqag
5. Залізняк Л. Л. Від пізніх неандертальців до ранніх індоєвропейців. *Кам'яна доба України*. 2020. № 19. С. 149–165.
6. Мазур Т. В. Імплементация міжнародно-правових норм Ради Європи щодо охорони культурної спадщини у законодавстві України. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2020. № 2. С. 62–68.
7. Полін С., Дараган М. Скіфський царський Олександропольський курган. *Археологія України за роки незалежності*. Київ: Інститут археології НАН України. 2022. С. 190–197.

8. Пуголовок Ю., Синиця Є. Від союзів племен до національної держави. *Археологія України за роки незалежності*. Київ: Інститут археології НАН України. 2022. С. 317–332.
9. Теліженко С. Археологічні пам'ятки і війна. URL: <https://www.academia.edu/77162779> (дата звернення: 27.08.2025).
10. Чабай В. Крим часів палеоліту. *Археологія України за роки незалежності*. Київ: Інститут археології НАН України. 2022. С. 34–45.
11. Украдені скарби. У двох російських музеях ми виявили 110 тис. археологічних знахідок з України. 19 вересня 2023 р. Read this article in English. URL: https://texty.org.ua/d/2023/stolen_heritage/
12. Унікальний артефакт: золотий гребінь зі скіфського кургану Солоха. 13.06.2024. URL: <https://md-eksperiment.org/post/20240611-unikalnyj-artefakt-zolotyj-hrebin-z-kurhanu-solokha>
13. Які культурні цінності викрали росіяни з окупованих територій: дані розвідки. *Texty.org.ua*. 10.08.2025. URL: https://texty.org.ua/fragments/116038/yaki-kulturni-cinnosti-vykraly-rosiyany-z-okupovanyh-terytorij-dani-rozvidky/?utm_term=Autofeed&utm_medium=Social&utm_source=Facebook&fbclid=IwY2xjawNVg0FleHRuA2FlbQIxMQABHt0iFc2LpFgeBH5XcNQde0cGilQw3WhUL8WWHEaba6jqtAcNsEgIZGRBI6U4_aem_V815ZXP0A29U6ecgu1Dogw#Echobox=1759909281